

ცისკარი

1858

ავტორი გო. წიგნი შერვე.

ტფილისი.

მკრესელიძის ტიპოგრაფიაში.

ცვილის კლუბში.

- 50 გრიგოლ ონჯონიკიძე.
 თ. ალექსანდრე თუშანოვი.
 ზაგლე გაბაევი
 ს. შუტრე ბებუთოვი.
 თ. გიორგი ბანათოვი.
 გასილ ექიმოვი.
 თ. ივანე ენდონიკოვა.
 თ. ამიბან მადლოვი.
 იაკინტე ალექსიევ მესხიუვი.
- 60 ალექსანდრე საგანელი.
 გაბნეულ მუქუნოვი.
 გიორგი უანანტოზოვი.
 თ. თამარ ენისთავისა.
 დიმიტრი ბაქაძე.
 ლაგუნტი არდაზიანი.
 ისაკ. ბაშუქოვი.
 ს. ალექსანდრე ობუელიანი.
 თ. ალექსანდრე ბანატინსკი.
 ხადათოვი.
- 70 თ. გრიგოლ ობუელიანი.
 ენტიჯინტი.
 ანტონ მაშულოვი.
 იაკობ ზაგლიევი.
 ელისაბედ ხიზანოვისა.
 დიმიტრი უაჯიანი.
 თ. ალექსანდრე ჯავახოვი.
 თ. ივანე მუხანსკი.
 აბელ გურგინბეგოვი.
 თ. დიმიტრი ობუელიანი.
- 89 თ. ალექსანდრე მადლოვი,
 ალექსანდრე თამაშოვი.

5-2

1858 №8

59
325

Handwritten signature or name

მკითხველთა დმი.

წოდესაც კაცი აღსრულებდეს თავის ნამდვილს მოკვალეობას, მაშინ იმ მოკვალეობის აღსრულება ან ანის დასაწყვედრებაა. უოკული კაცა მოკვალა ურვანდეს თავისა მამული, უკეთუ მამული უკვანს, დასაკვირველია ვნატა უკვანება. თუ ხედავენ სხუანს რომ გმეტრადინეობ რემის სამშობლოს ვნისათვის, (შე ზურვთ ვერ მივტრე რემს თავს ამ დანსებას) განწმუნებთ, ნატა რეგენის რეგენს მამულს ზე რეგენის საზოგადოს მამის საზოგადოებათს ზრუნუთს დანებასა, ეს რემი მეტრადინეობა შეათედი ნაწილად ან ანის, დასაკვირველია ამისი მისზეი ანა ერთა ოდენ შე ვან... მშობლის სიყვანტულისათვის, რომელი იქნება მოითხოვოს ჯილდო; თავის აღმზრდელის ბატონის-ტრემისათვის, რომელი იქნება მოითხოვოს სარუქანი? უკეთუ დასაწყვედრებთ ვისშეს რეგენს შეათელს მეტრადინებას, რომელიცა სახსენებელია ან ანის; უკეთუ მოითხოვთ სარუქანსა დასამე. ეს ანათუ მხოლოდ გამოკვალს ბატონსნებთვან, ანათუ დასტუმს უოკულსავე კაცის დანსებასა! ამისუდ უკეთესი სარუქანი ზე ამისუ უკეთესი დიდება რეგენ-

11627 - 4291

თუხ წა იქნება, რომ ვუძებნობდეთ წა ჩუქნის დიხ-
სეულის მდგომარეობასა, უშიშრად ზე გაბეჯით
ვუწოდოთ ჩუქნის თაგს: «მაშულის შუღი»!

განტა ხანი იქნება, მივიღეთ წედაქციაში იმ
გვანთ ღექსი, (როგორც წანიკითხავთ ქვემოთ)
რომლისადა დაბეჭდვას ვუწახს გზით ვუწა ვბედა-
ვდით, წადგანც ამ გვანთ ღექსის დაბეჭვდა შეე-
ხებოდა თაგის მოყვანეობასა. თაგის-მოყვანეობა
დამკრთმინ გვანთოდას! ხეითთვე წანმოკსთქვ საყვან-
წედას «ცისკანი» მკითხველთ. დასასტულს
ვბეჭვდავთ უწთსა ამ გვანთ ღექსთაგანსა, წა ვუ-
დაწ ვუწინააღმდეგეთ მწაჭადთა თხოვნათა.

რედ. ი. კერესელიძე.

ილან ვკერესელიძე-ზე

განდა ჩუქნის შოთის მომსტვერთ ჩიტო,
ტუბილ-მოდუდურე ვითა რომ გუნიტო,
გვანთმენს უოველთა სთამის ხმასა
ზე ან იქმდალვის კეთილის თქმასა!
გონებით მკვეთნი, ეს ანის უწთი,
უოველს დიხსებას მაწუნე მასა,
უოველი შინი, ცხადა ზე მუისი:
ანთს მანტოვი ზე ტეშმანტო.

პირი - 1501

დაბნელებული ან მნათობს უკვლას,
 ქანთვეულთ სიაპით ან ძლივს გუშვლას,
 აღმოატყნა შუაღესკულს შთანთქმული
 ზღ ღიღის ხნითგან ოქ შენახული,
 ძინნი საუნჯის ვითარცა მუნჯის
 გული ზღ სული შეროთ თბსული,
 თითების თვლითა, ნიშან დასძითა,
 მიხვდების თღუნ შეიტყობს უკვლას!
 ძმანო! ჩუენ შონის ძანთლას «ცისკანთი»
 ან აღმოტვირინდა უმაწვილი შტკბანთი
 აბა ვინ გვივას ამ გვანნი სხუნანი,
 რომ შიდალონ მათ თუნნი ჭკუნანი
 ზღ ის იუიქრონ: ზა ანგესთ ქანთვეულთ,
 დაჭმუნესულთა, ვით მომწეინანთა,
 ადრით ქმბულთა დაგინუებულთა,
 ვინა ადახვებს მათათუნს კანთა...
 შენ ხან ბულებული, ან ვანდიცა,
 ზედან დაჭევე ქმბულთა შტკკანთ,
 რომ მით ნაყოფი, დაგინუებულთა,
 ქანთვეულთა შონის აღმოატყნო!
 შენნა შნთმანი, დუნქლანი ძკინთუნნი,
 უთვეულთა სულთა ცხადად გვანგენო.
 ჩუენო იმედო, უმაწვილო კაცო,
 ვნთო ამ გვანათ აღმომაჩენო!...

1858 წელსა,
 ქ. ტფილისს.

რ. ბ.

N!

ვნახე სატყურო შენი სახე ზე ტავბდი რეტად.
 თკალნი შენნი გულისა გამდუნ, ისანთადა გაწდა-
 ყულნი დაბაბ ქვეშ შეგდებინან, ვითა ვისესა ბტოლნი
 შენსა გულისა ყულად ვამქნე თუ დინს ტავბდე შენდა
 ჭკვრეტად.

ბუნებაში წამოგადგინა, ეგე ვითანი შეუღება,
 დომდისა შხგაგსი ან იყო ზე ანტა ან იპოება,
 ვუროტრადებნივ ციმტრით შხილგულს მისტაღე გო-
 ნება,
 ნეტადება აქუს სკესა მისს, დომედიც შენ ტავონება.

შინ ბადის სხივი მოგინაზმავს, განანთლუ ცა ზე
 შენს ნახავუ დომ ან განკთუნ, ან ქნება ან დო-
 მელი,
 სეტოტბლეო! შკვდაკუბის წუარო შეტრი შე სასმელი,
 ჭნძალგით გომდვენ მნათობთ შეუაგ, ლექსი ესე ან
 სათნული!

თ. შ. ანდრონიკოვი.

1858 წელსა.
 15 მაისსა.

სრულყოფილი ალაზნისა.

მზე შანკანდსა მშვენიერს
 მდიდართ ველთ კახთა მოჭეუნდა;
 აკრონა ზეჟინს ზეცვიენს,
 თითქოს წომ მათხედ მოჭეუნდა.
 ძველებნივ თუძცა მას მხანგს
 მწკანე მანტია ეჟანა,
 განნა ვით ობოლს მწუნანგს,
 მცუნანგთ თანგნი ეხანათ.
 ამ ღნოს ალაზნის მშობელი
 ტამანებულდი მოწბოდა,
 გლეჯით თჳს განსა ყოველი,
 თან აწემანე მოჭეუნდა.
 ჳმუნგანე ბეჭედ დასმული
 მოვიდა ნახა წა შეილი,
 აუქუთქუთა მას გული,
 საოცნად იწყო ტინილი:
 — შენ ალაზანო! მშობელი
 გულ-შემსჭკალული მე შენი,
 მოგსულგან გითხნა ყოველი,
 გცე, რუ შიძს, მასთან ნუკეში!
 ტალღათა შიძის ვეძიებ,
 წა შენთ კიდეთა ვედები,
 წანსულთა ღდუთა მშვენიერთ
 ძეგლნი წამ ვწოგო ვეძიებ!
 განნა, ახ! ძეგლნი ის შეგლნი,

დაშლამულ ანან მდგომარის წყლით,
 საუკუნეოგან დახულის,
 მიწიანი ჩემგან ტინილით!
 განა მას ვწუხვად შენც ჩემებნ,
 ნუ თუ ხად ესწუთ ჭმუნვანუ,
 თვალთგან ჩემებნ შენც ცრემლებნ,
 ნაკადი მოგდის მდუღანუ?
 ნუ, ნუ, შენ ძეო, ნუ სტინი,
 ნუ შამიამტებ მე წუნუასა,
 უნთხუდა თუჯ ხომ გმინი,
 ჭმუნვას ან მსცემდი შენ გუასა.
 დანთუს ამაუთა თვალთგან,
 ზღვებნ ცრემლნი მომდინანთობენ,
 ზვირთნი ეგ შეხნი — მტყბანთგან
 მსწნაფელ დისათუს მიმავლობენ?
 მსწნაფელ ნუ მოწლები მშვენიუწით
 სტუმანთ-მოუვანუთ კადუთა,
 ნუ იმდგრეკ მიწსა ვერცხლის თუქს:
 სიმშვიდით მოწდი ზღუღუთა!
 ყნობა მოკლეა დროით შენი,
 აწმუოს დროს მყოფიან ისუღთუ,
 გულიან ზღვისა ზღუღენი,
 თეჯზისა მზგავსად იტელქე.
 დე ადიზანდენ ლენქამნი,
 დომელნი შენს განს მკაკლობენ,
 განწმუნებ მათზედ ბუღბუღნი,
 დილაშდინ გმძნობით გალობენ!...
 შენ მოწის გუასა კამკამოს,

ღუ ადისანდენ ჩინანნი,
 ცტოთ გაიფაძენენ უჯანგოს,
 შენზედან იუგნენ მცინანნი.
 ნუ აქცევ ურსა, ღუ მწყემსნი,
 შენდა სასმელად ვიფოღენ,
 ცხოვანთა თანა მხუტვალედ
 შენსას შვენებას შედოღენ.
 ბატყანნი, ცხვანნი, ცოკანნი,
 შენკენ ბღაგილით ვიდოღენ,
 შენის შუალით თიკანნი,
 ვითომ სმენითა ცტებოდენნი:-
 აქ ღლოს მღინანკე ქუხილით,
 ჭეძით ზე ადელეებუღმან,
 მოიღო ქაფი თუც გულისთ
 მიუგო ახვინთებუღმან:
 «გულმკვირველად მომიგე,
 აბა თუ შენ ხან მშობუღო,
 შევლასა,-თუ გიძს მანოგე,
 მე ვიდასაგან მოვუღო?
 ნადდა მამწაგლებ ჭმუნგასა,
 ჩქანად განვლილთა ჩემთ ღღუთა,
 ზე ნად უმატებ ურგასა,
 ჩემთა ჭმუნგურეთ ზღუღეთა?
 სუღთა უტებესო! ღოს ნახე
 შენ ქატი შემდგომს სიკვდილის,
 წომეღა განშვენებული,
 უოღიღა იუოს სამოსლით!
 ვასთუც მოვიწითო, ვეწვენო,
 კის ღაუბანელო მე თვალნი,

ზოგსა მე ვბრუნებ, როგო მძულს,
მხედენიან ზოგან მწაგანნი...

იყო დრო ოდეს მშვენიებით,
მატანდადგოეთ მოწითული,
მიღლიონ ფენად დინსებთ,
ვიყავი განქოცული.

წანსულთა დროთა მშვენიერთა,
გამიქნა ვხედავ სანთელი,
ცუნიავს ხოლოდღა ჩემს სიღმეს,
მკელით ნაშთენი ნათელი.

სადა ანიან ის დღენა,
ნა დამჩნა საწყაღს იმ დღისა,
სადა ან ისი დღენი,
ვცუქობდა სადაც მხედავს უმისა?
უფრო ვწუხ მას, რომ მაშინა,
მოღიან ჩემკენ სალუვად,
წმიდისა გულის ჩემისა
წახდენად ასამღკრეველად.

ერთი მაქვს მხოლოდ ნუგეშად:
მწუხმსნი ნა მოკლენ საშუებად,
მათგნით ვიგინილებ მე გულსა,
ქ ნა უუნს უკლებ ბულებულსა!»

ანდა ნა უთხნა მის მეტი,
მან აღაზანმან თუნ მშობელს:

კლაკუნითა გველებს მოედო,
ქ წმუნვანებით მწუნე ველს!...

ი. კერესელიძე.

მ. ო. ქ. მ. ე. დ. ე. ბ. ა. 4.

გ. ა. მ. ო. ც. ხ. ა. დ. ე. ბ. ა. 1.

(კორიორის სასახლე.)

კონოლი, დედოფალი, მოხუცებანი ზე გილდენ-
შტეინი.

კონოლი.

ანის მიზეზი ამ ჭმუნვანებისა, ამ ოხუანთა. მე
უნდა ვიცოდე ეს. მიიხან — სად ანის უენი შუალი?

დედოფალი.

დატვიტვეთ ჩუტნი. (მოხუცებანი ზე გილდენ-
შტეინი მიდიან.) — ოჰ, კელმწიფო! საშინელი იყო
წუხანდელი დამე!

კონოლი.

ნა, გეტყუდა? ნა ჭყო მამლეჯმა?

დედოფალი.

უგონობა, გაცოფებულაა, გეგონება თითქოს
ქანისხალი ებნების მძლე ოკვანსა, ზე უგონობაში
გაიგონა, რომ ხალიჩების იქით ანის ვინმე, ამო-
იღო ხმალი, შეჭევიანა: «თაგვი, თაგვი!» ზე, სიგო-
ჯეში, დაჭყანა, ზე მოკლა, უგუნუნმა, ჩუტნი მიწე-
ველი ზე შეგობანი....

კონოლი.

საშინელია! მე რომ ვუთხვილავიუვი ხომ დავი-
დუნებოდნი! საშინია, დასანთქამია თუ შივსცემი

2.

ჭამლეტს თავისუფლებას. შენთვის, ჩემთვის, უკვლასათვის
საშინაოა ჭამლეტი, უა! ვინ ზღაპს ამ სისხლს?
ჩუწნ, ჩუწნ შეგვეძლო წინათდაგვენახა ჭ შუგუნუ-
ნი უნდა განგვეშოთა კატთაგან; მაგნამ სიუქანუ-
ლი მისდამი ოღუნ დიდი გვაქვს, რომ ჩუწნ დავი-
ვიწყეთ მოკვლეობა ჩუწნა. ესნეთ მძიმე სნეულეობა
ვისაც ჰქეჯნის, შინისაგან მას ჰჟანაგს ჭ იღუშება.
სად ანის შენი შუღი?

დედოფალი.

წათნია მოკლეული ზოლონი. საშუაღ უკონო-
ბისა, დოგონათაც ოქნოს ნაშენწკალნი საშუაღ
შეკეულობისა ცლანქ მანის ქკათა — ეღვანებუნ
მის შონის გონება ჭ გული — ჭამლეტი სტინის-
გვანდა ანის!...

კონოლი.

წავიდეთ, გედნულა. უწინანეს მანამ შინის სხივნი
აიკნიფებინ ქედთაგან შთათა, ხომადღს ჭამლეტის
წასაყანად შეამჩადებენ. უგუნუნ მკეულებობას დავ-
ჟანავთ ჩუწნ, მოვასხეხებთ მიხეჩსა. გიღუნშტე-
წნო! (დოზენგნანცა ჭ გიღუნშტეწნა გამოდიან.)
შეგობანო ჩემო! წაიყვანეთ მცეუენი. ჭამლეტიან მოკლა
ზოლონი უგუნუნს ადტატეულობაში ჭ წათნია
მისი უსულო გუამი. წადით, მთილანაწანკეთ მასთან
ნოკეთ გუამი ჭ დამანსეთ მატვიით — გაეშუწნეთ-
(დოზენგნანცა ჭ გიღუნშტეწნი მსდიან.) **მე მაგალ**
შეკვანბო წჩეკა, ვეტევა ნაც მოხდა, ვკითხავ,
დოგონ უნდა მოვიქცეთ, ჩუწნ, ნათა ციღის წა-
შებაძ, — დომეულიცა ესნეთ სასწანაჟით შემოიწბუნს

სოფელსა, წიგნითაჲც საბაზისის ტყუილ მიჭიდ-
 ნავს ნიშანზე, ზე წიგნულიცა დაძინავს, უოველსავე
 გზაზე, — ან შემოგვანთხოს ჩუენ გესლიანო
 შუენის-ძიება, განიბნოს, გაქცეს. — დავეწონეთ
 სული ჩემი აღმშობლებულია ზე საგსეა ეჭვებთა.
 (მიდიან.)

ჭაქელიძე, გამობნის.

ჩინებულად მივალე!

წიგნუკანცო ზე გილდენშტუკნი, სტენს ჩქათ.

ჭაქელიძე! მზინცო, ჭაქელიძე!

ჭაქელიძე.

წენაწა! წა უაყანია? წათ განდათ ჭაქელიძე?
 მოდიან.... (წიგნუკანცო ზე გილდენშტუკნი
 გამობნის.)

წიგნუკანცო.

წაუყავით, მზინცო, გუაში ნილონისი?

ჭაქელიძე.

მივეც მისსახლო ნათესავს — მიწას მივეც.

წიგნუკანცო.

სად ანის? უნდა დავმანბნოთ.

ჭაქელიძე.

ამას ნუ ეწმუნებთ.

წიგნუკანცო.

წას ნუ ვეწმუნებთ?

ჭაქელიძე.

მას, წიგნ უნცო წა დაცვა თქუენთა საიდუმ-
 ლითა, შე ან ვიცო დაცუა ჩემთა საიდუმლითა.
 წას მიუგებს შვილი კონოლისა, თუ წიგნ ჭკითაჲს

მას ფრუბელი? (*)

წოხენკოვანი.

ზინცო, განა შე ფრუბელი ვაქ?

მამლეტი.

ღიან, ფრუბელი, წომელიცა შეისვავს წყალთა-
სა, ალენსა ზე კელმწიფებასა თვის კონოლისასა.
მაგნამ თქუენ ხანთ უკეთესნი მოსამსახურენი კონ-
ოლოთაოვს. კონოლნი გიფრთხილდებთან თქუენ
საუბრისათვის, წოგონათაც მამუნებნი გემიელს
ლუკას. წა წამს დასტინდებათ შინდონ უკანკე
ისი, წაცა შეისვით—გატყუენ, ზე—თქუენ დაშ-
თებთ მშინდთ, წოგონათაც ფრუბელი!

წოხენკოვანი.

შე ან შეუენება, ზინცო.

მამლეტი.

მოხანული ვაქ. ვისის ყუენში მოხვენებით სმი-
ნავს თავსაცოლსა, ისი—სულელი-ა!

წოხენკოვანი.

გგიტხანით, სად დასდეთ სხეული, ზე შენზე წა-
შობნძანდით კონოლოთან.

მამლეტი.

სხეული იქმნება კონოლოდ, მაგნამ კონოლო
ან უნდა თუას სხეულად. კონოლო ანის წამლე.

წოხენკოვანი.

წამლე, ზინცო?

ანუ ანა-წამ. წავიდეთ კონოლოთან. წინ წადით

(*) სახმანი ფრუბელი.

მელებო, ძაღლი დაგუდუნებათ. (მიდიან.)

კორნელი ზე კარისკაცნი.

კორნელი.

მე ვუბრძანე მოუწოდონ მამლეტსა ზე იმჯონს სხეული მთლონისა. და საშინელია თუ შევცემთ მას თავისუფლებას! მაგნაშე შეკაცნად ან უნდა მოგვეტოთ მას — შეუსაბამო იქმნება. მამლეტი უფრანს სუფელ ხალსს, ნომედიცა უგუნუნად სჯის მას, დასაცა ხედავს, ზე ვინც დაისჯება, ისი მათ თქალწინ მანთაღია, მისიღა დანაშაულობა დაჯიშება. წენადა, დამშვიდებით ყოველივე მოხეხნდეს ზე უტუბი მისი წასულა დაჯანახოთ საჭინოებად. ჩუქმნ ბოლოტს უშველით ბოლოტით, ანუ ანაფით. (ბოზენკანცი ზე გილდენშტეინი გამოდინ.) — აბა, და ანის, თქვით?

ბოზენკანცი.

ჩუქმნ ჯემ შეგიტყუთ, კელმწიფეო, გქაში სად მიუყანავს.

კორნელი.

თუთონ სადაა?

ბოზენკანცი.

აქ განხლავს, ყანაული ადვას — ჯედიოთ თქქმნს ბრძანებას.

კორნელი.

შემოიყვანეთ.

(მეორე) მოხუცანტი.

გილდენსტრენო, შემოიყვანეთ.

(შეიყვანენ ამლეტს.

კონოლი.

აბა, მამლეტი — სად ანის პოლონი?

მამლეტი,

ვასშამსუ.

კონოლი.

როგორ თუ ვასშამსუ?

მამლეტი.

დიან, სადაცა თუთონ ანა სჭამს — მას სჭამენ. მას-თან შეკრებილან შინაკლნი უმეცნიერისნი ჭიანჭუხანი. თქვენ იცით, რომ ჩვენნი ვასშამსუ კეთილიანი ჭიებისა-თუხ: ჩვენ გამოჭკვებთ მინუტუგთა, ნათა გამოვჭკობოთ თაგო ჩვენნი, რე თაგსა ჩვენსა გამოჭკვებთ, ნათა გამოჭკვობთ ჭიები. კონოლი რე გლახაკი — ნა ანის ეს! მან-გუნაწი საჭმელი მათ-თუხ, რე მანვე იქმნებიან უნთ სუუაზე — უნთი დასასრულთა მანვესთუხ!

კონოლი.

დიდო დმუნთო!

მამლეტი.

ჭაჭი იჭეწს თევზსა ჭიითა, რომელმანცა, იქმნებან, დანსაუზმა კონოლითა, რე სჭამს თევზსა, რომელმანცა დანსაუზმა აბ ჭიითა.

კონოლი.

ნა უნდა სთქუა შაგითი?

სამლეტი.

ანაფუძე — მე მხოლოდ მინდა გირჩეოთ თქვენს, ამი გლახაკს შეუძლიან შეჭამოს კონილი.

კონილი.

სად ანის მკლანის

სამლეტი.

ცათა შინა — გაგზავნეთ შეიტყონ. თუ იქ ვინ იმყოფონ, გაგზავნეთ მოძებნონ სს-სად (ადგილს). თუ ან-სად ვინ იმყოფონ, მაშინ ერთ თვის შემდეგ თვითონ გამოიჩინოს თავს კუთხისკენ ელვებით ცაღა-ანის კბის ქვეშ.

კონილი

გაგზავნეთ იქ.

სამლეტი.

ანა საჭიროა გაგზავნა — თვითონ მოიხდის. (წავაღებ იქ კანისკატაგანი მიღიან.)

კონილი.

სამლეტი! შეიძლება შენის საქციულისა, ვინაჟამათ წა შენ-ზე გულისათად, თუშინა ძლიერ სანაშურანობას ჩუქნით, მაგნამ შენ უთუთ უნდა სანაშურანობა გამოიხდეს აქაურობას. მისა ჟეგ. ხომალდით შეიძლება დაბუღას, მოემზადე ანგლიაში წასასვლელად.

სამლეტი.

ნოკონ! ანგლიაში?

კონილი.

დიახ, სამლეტი.

სამლეტი.

კონოლი.

უბლა იცო ჩუქნი მაინი.

მამლეტი.

დახ ეგ ესმის ზეცოენს ანგელოზს — მაგნამი
ეგნეცი იყოს: წაკალთ ანგელაში, მშვიდობით სი-
ყუანელთ დედა!

კონოლი.

შენი მოყუანელი მამა — გინდოდა გუთქუა, მამ-
ლეტი?

მამლეტი.

დედა — ვაშობ მე: მამა ზე დედა — მამაკაცი ზე
დედაკაცი ანინ, მაგნამი თხნი უნთათ უნთ ანინ-
დედა, კეთილო დედა — წაკალთ ანგელაში. (მიდის.)

კონოლი.

გაჭყვევით მაგან; დანუთლიყო თო წაგედეს ნუადა
იგინანებთ, დაშევი აქ ან გისწოთ. კეთილი მგზა-
ჯნობა მოგტუთ. უოჯელივე მხათ ანის, თატვი შეუ-
ხება თქუნიანს გასტუმიანსა. გისოჯთ თქუნიანს დაე-
შუანეთ. (ნოზენკანსტი ზე გილდენშტუნი მიდინ.)
ზე შენ, ფ ანგელაჟ! თუ იცო დაუასება ჩემის წყა-
ლობლობისა (ეს შეგემლო დაგუასა, იგნემნ წა-
დამა ცუმა ხმლითა, ნომლითატა შენ დამანცხდი,
ზე ხანჯით შეისყადე წა ჩუქნი მეგობრობა,) გულ-
გინდოდ ან მონსემნ ჩუქნიანს თხოვასა, ზე გნამატა,
ნომლედიტა ჩაბანებუდი აქუხ მამლეტისა, გინგუნებს,
თუ წა უნდა ზეო შენ — სიყუდილოთ მამლეტისა!
ფაჟ, ანგელაჟ, მონჩილ, მისსენ ამ მამიე სენისა-
ტან, — მანამ მამლეტი ცოცხალა — ჩემიჟს ან ანის

ბედნიერება! (მიღის.)

ფორტინბრასის ელჩი.

შინკველი ელჩი.

წადით ჭე მთულოცეთ კონოლსა. მოახსენეთ, რომ
თანხმად მისის ნებისა, ნოტუგების შინტი ელის
თულის მხედრობით, რომ ნებას მისცემენ მას გაა-
ნოს დანიაზე, ჭე თუ მისს დიდებულებას ნებაჲს
შიდაჭე-შითი ნახვა ჩუქნი, დაგკინიშნოს ადგილი,
სადაცა ჩუქნი შინტი მივა მატოკსაცუქლად.

შეოტე ელჩი.

ადვანსულებ,

შინკველი ელჩი.

მშვიდობას ჭე შეუდნობას ჩუქნი დავიცავთ.

მამლეტი, როსენკრანცი ჭე გილოდენშტერნი,
გამოდინ.

მამლეტი.

ეს და ხალხია?

ელჩი.

ელჩი ნოტუგების შეუფისა.

მამლეტი.

და გნებაჲსთ?

ეღრი.
ჩუჭნ მალშაზე მიუღივანთ, ჭ ვითხოვთ ნების
დაწვასა გავიანოთ დანია-ზე.

ჭამლეტი.

ვინ ანის თქუჭნი მბძანებულა?

ეღრი.

ჭოტინბძასი, ნოტეგოის მბინცი.

ჭამლეტი.

დაო, სულ შიგლი მალშა გინდათ ღაიშუანთ,
თუ შიგნი წამ მიწის ნაგლეჯის დასაჭუნად შეჭ-
ნებელხანთ თქუჭნი?

ეღრი.

სწონეთ ვსთქუა, ჩუჭნ ვიბძვით მიწის ნაგლე-
ჯისათჳს, ნომელიცა ხუთ ოქნოთაც ანა ღინს.

ჭამლეტი.

დაადა? მიწის ნაგლეჯს მოგიტლებენ უჩხუბნათაც.

ეღრი.

ნუ გგონიანთ — მთლიანებმა სანხუბნად თავს
გამოიღეს.

ჭამლეტი.

ოციათას კაცად ჭ ოციათას ოქნოდ თქუჭნ
მოგივანთ ნაგლეჯი მიწისა — შვიამლეზა მოგილოცოთ
გამანჯვება.

ეღრი.

თქუჭნს ბედნიერებას ვინუტყებო. (ეღრნი მიჯიან.)

ნოზენკანცი.

წავიდეთ, მბინცი!

ქალაქი.

წადით, მე დაუყოვნებლივ შემოვიდგებით.

(წოხენკანტი ზე გილდენშტენნი მიდის.)

წოგონ უოკელავე წინაღობდა დაუოვნებისათვის
 შუენის-ძიებისა!... და ხან შენ, კატო, ოღეს ანდ-
 შნავ დღეთა ძალით ზე სადილით? მხეცი ხან, ანა
 შეტი. დმენთა, შეტკქმან და ესნეთის გონებით, წო-
 მილთატა წანსუღსა ზე მომავალსა ვხელავთ ჩუტნ —
 მოგვანჩა ღუთაგონივი გონება ანა მისთვის, წათა
 დაგუწოთ იგი უნაყოფოდ. თუ მოშიში იტუნეუ-
 ლობა ჭეოვნის საქმით ზე იღუშება გაუბეღავს ადშ-
 ფოთილუბაში — აქ ანის საში ნაწილი საცტხვენელას
 სიმბდაღისა ზე მეოთხედი მხოლოდ წმინდისა სობ-
 ძნისა. წათ მინდა საცტხვენე? მხოლოდ ვისეპაწო:
 მე უნდა ადვანსულო, ზე ჭეოვნო, თუ კი მაქქს
 ძალიცა, ნებაცა, მიზუზიცა, ღონის-ძიებაცა აღსუ-
 ლებისა! ამა მაგალთთი: ახალ-გაზდა მხელაწთ-მძღ-
 უანსა მიწეავს მხედწობა, მძღუ ზე ძღუენი; იგი
 უოკელსავე შესწინავს მსხვეწხლად მატეუსა ზე დი-
 ღებასა, უოკელსავე დამბობს ზე მისცემს სიკუტდაღსა.
 წათ? ზე წასათვის? გვერცხის ნაჭურჯათ ანა დანს
 მიზუზი მისის ჩხუბისა. დიდი ან ანის მატევი,
 დიდი ან ანის დიდებაცა შესწინოს ვინმე თავი
 თვისი შეუწაცხ საქმესა. მაგნამ წათადაა მიზუზი?
 ამ მიზუზს გამაწთლებენ ჩუტნნი მოქმედებანი...
 მე კი — მამა მამიკლეს, ღელა გაშიუმატრუწეს — სის-
 ხლა წოგონ ან უნდა ადუღღეს, გონება წოგონ
 ან უნდა დელავღეს, მე კი — უქმად ვან, ოღეს

ჩემი სჯობიდან, აქ სიკეთისთვის მიღის ოცნათისი
შედეგობა, ზე შინაგულთ ან იცინან წასათუს მიღიან,
ათასნი სდევნიან დიდების აწიდილსა, ზე ეს შინა
წოდებისათუსტა ივინი დაიღუპებინ, იმით საფლას-
ვისათუს ანა კმანა... ანა! ამ ჟამიდან შექმნება
შხოდით უნთი ჰანნი-სისხლი — ანუ სწულებით ან
შექმნება ანტა უნთი ჰანნი! (მიღის.)

გ ა მ ო ც ხ ა დ ე ბ ა 2.

(ათასები დედოფლისა.)

დედოფალი ზე გონატიო.

გონატიო.

თქველია გთხოვს — დინსია შებნალებისა.

დედოფალი.

შე ან შემიძლიან?

გონატიო.

სულ მამას იგონებს, სულ იმანის, რომ კაცთ
მაცუენა-ანისა, გრგინაჲს ზე უჭკუობს. უგუ-
ნუნ სიტყუებს წანმოსტყუას, მაგნამ სიტყუა მისი
სულს მტად ხვდება, ზე უნებლიეთ კაცს დააფიქრე-
ბს. მისი მწუხანება, მოძნაობა, შესახედაობა, უო-
კილივე დაგვანწმუნებენ, რომ სული მისი ჰუანაჲს
დამას ნადველსა ზე უგუნუნს მწუხანებასა.

დუღოფალი.

მამ უნდა გულანაწაკო მას. იგი განადვილებს
საშინათა ეჭვთა ზ ბოლოტთა მითქმა-მოთქმათა—
დაესხენ შემოვიდეს. (გონაცრიო შედის.) ყ ბოლოტ-
მოქმედებათა! მტინედი მიხეიხ ადგაშუოთებს, წინათ
გაურუებს და გაებასა; შეუნდობლობადა ზ იტუნეუ-
ლობა — უნებლიეთ გამოაშკაბებენ ბნელსა ბრწყინ-
ბის სადღუქლოებასა

ოქულია, გამოწბის.

სად აწის, სად აწის შეგინეწი დუღოფალი?

დუღოფალი.

ოქულია! წა, წა დაგეშანთა?

ოქულია, იმდუწის.

ცინობდითა ჩუშისა შეგობანსა?

ის იყო გაუ-გატი საქებუწი,

თუნის გუწმით, მოსჟული მხედანნი,

შინგუდი შეოშანნი დანისა.

დუღოფალი.

ას, საბწალო ოქულია! წასა მდუწი?

ოქულია.

წასა გუდუწი? მოისმინეთ და სიმდუწიან —

შოანს, შოანს, იქით ზდუგისა,

წევს სხი საფუღაგუნი;

ამუკს მძიმე ბოლოტუნი,

საწოლად აქუს — მიწა!

დუღოფალი.

საუგანდლო ოქულია....

ოქელის.

განგონეთ წაღა სომეღენა!

თუთნ სუდნთ შემოხეს,
ჭუბო შონთეს ვანდით,
საფლავაში ჩასვენეს,
ტინილით, ტინილით.

დუღოფაღი, ჯონოღსა, ნომეღიღა გამოდის.
ჭეღმეღეღი, შეინბაღეთ სატოღაღი; უუუუღეთ —
ჯონოღი.

შენ წაღა თქელის?

ოქელის.

შე წაღა? ანაფეი. უშიწინიღესაღ ტშაღლოზ.
ცდით თქეღენ, ნომ ბუჯანჭო იუო ტასათხოჯანო
ქაღი, რე შემეღეღი ქემნა ბუ? შენ იცი, წაღა ხან
უხლან რე ანღა იცი წა იქმნეღს. ტამანჯუგება თქეღენ-
ნი. შიშვიღობა თქეღენი ნახუა.

ჯონოღი.

საწყაღი! ან შეუღიღან დანივიწუოხ შამა.

ოქელის.

შამა? წა ტყვიღი — სნუღებით ანა, აი წა:
ქაღი მივიღა განთიადისას ვაღენტინის დღესა მე-
გობანთან რე უთხნა:

მეგობანო ტეზიღო! მოგულ შენთან.

შინიჯან განთიადს, საიდუმიღოღ.

ყოჯ შენ მიგენიღე ვაღენტიაღ,

გაღმომხეღე — აქ ვან თანჯანასთან!

მინაღ სსსწაფოთ ტანთ-გაღიღო,

წინანა, წინანა ვანი გამოდოღ,

საშინლად შეჭყიტა გნთუფლობა,
შაკნამი უმეტუნა რე—მოიძუდა!

კონილი.

ჭმანა, რაქელა!

რაქელა.

ღიან, იმან ქალი მოატყუა—ეს კიდევ ანაფუნა?
შაკნამი რათ-და ჰფიცავდა? ცოდუას მისთვის!

ტყუდა კაცის სუნდისითა

მეგობრის გუფითად შეუკანაბრა—

ისი ჩემ-ზედა დარცინება,

წოგორ უნდა ვიყო? რა უნდა ვჭკმინა?

ქალწულია ქალია უთხრა მეგობრისა

«მოცემული ფიცია შენ გასტეხე—

მე ან დაშვიწუებისან აქამდე—

შენ-და წასათუხ მუ დაშვიწუე?»

დაცინვით მიუგო მეგობრისა:

«ან გაშეტეხა ფიცია ჩემი—

განა ან იცის ქალწულია ქალია?

მე ხომ ვხუმრობდი, მე ხომ ვხუმრობდი!»

კონილი.

დიდი ხანია რაც დაჭმანთა?

რაქელა.

ყოველივე ესე კანკი იქმნება, შეწმუნვთ—მხობ-
ლოთ, მოითმინეთ—მე კი სულ მინდა ვიტყინო, რა
მოვიგონებ, რამე ის დაფლეს ცივ მინაში! ჩემი
ქია ყოველსავე ამას შეიტყობს, თქვენ კი ვამა-
ლობ წიგვისათუხ. ჩქანა კანკია! დამე მშვიდობისა
ჩემო საყუანელთა, დამე მშვიდობისა!... (მიწიხს.)

კონოლი,

განყევით შაგას, გაუფრთხილდით. (გონაცით მიდის.)
 მამის მწუხარების გესლმა დაუშხამა ოძელებს
 სული. ხედავ, გეტყუდა, ჭინწინ დაიარებინ ანა
 მანტო, ფეხუჯად. გაუფრდა ხოლონი, შული შენი
 განკაძევით — თვისს უგუნუნობით დანს-იქნა გან-
 ძევებისა — ზე ანა ხალხი შეიძნა, შუათობს, იტყ-
 ნეულობს ხოლონის სიყუდილზე ზე დეტყინავს. ამოდ
 დავაწვანეთ მისეზი მისის სიყუდილისა! ზე ანა ოძე-
 ლისა ზეკანტავს გონებასა, ზე წა უფრო მნელია, შე
 ვიტო, წომ ოძელების ძმა დაუანულად მოსულა აქ.
 ლაერტო თუნივე გაბოროტებულა, ზე თავს გამო-
 უდვია იხდვიოს სისხლი მამისა, წომილის სიყუდი-
 ლისა ჩუნი გვანბნალებს. ოჰ საყუანელა გეტყუდა!
 მძიმეა გულისაათვის ატანა ესოდენ საღმობიუნთხ
 შემთხვეულობათა! (ისმის ხმაუნობა.)

დედოფალი.

ეს წა ამბავია? უაუანო, ადნეულობაა ხალხისა!

კონოლი.

ჭინ ანის აქ? მტკელნო! დაიტყო შემოსაკალი!

(გამოდის გონაცით.)

გონაცით.

ველმწიფეო! მიუტყვეო — წოგონათაც დედანი
 ხდვისა გაანჩხლებულისა მიილტვიან, ეტნეთ ლაე-
 რტი ზე შეგობანნი მისნი მიილტვიან თქუნიდა
 გაჟიციბებულნი ხლმებით; მათ მისდევს უგუნუნო
 ხალხი, ზე ხმა მადლა წანმოსთქავს ლაერტის სა-
 ხელსა. ლაერტო ითხოვს შუანის-მივბას მამის სიყუ-

დილისათვის, ამაზე გვედგება ხალხსაცა!

დედოფალი.

მათ თავსუ დეცემა შენის-გება! უგუნუნო შესდ-
გომიან დაეცესა...

ლაერტი, სტენას იქით.

სად ანის? სად ანის კონოლი? ჩამოდექით,
ჩამოდექით უზიდვან!

ხალხი, სტენას იქით.

ჩამოდექით! სად ანის კონოლი?

ლაერტი, შალით შემოხბის.

მამეც მამა ჩემი!

დედოფალი.

ლაერტი! რას ნიშნავს ეგ? დამშვიდდი.

ლაერტი.

ჩუქელი, შენცხენილი, უპატრონო ვიყო, თუ წა-
დაგმშვიდდე!

კონოლი.

ნუ სწყუხან, დედოფალი. მე ან მეშინის უგუნ-
უნო ლაერტის მუქანებისა. მითხან, რა გინდა,
შტგუნუნო?

ლაერტი.

სად ანის მამა ჩემი?

კონოლი.

მოკრულა.

დედოფალი.

მე მისს სიკრულილი ჩუცნ ბნალი ანა გვაქვს.

კონოლი.

ნადა? მკითხე, ლაერტი! მე მოგიგებ.

ლაურტი.

ანა! მცობეცის ერთ კეჩ მაცოუნებ — მითხან
გონ იყო ჩემის მამისა მკრულელი? მამავე, თუ ანა,
საშინელ ექმნება შუკის-გება შვილისა!

კონოლი.

ანა, უფრებ?

ლაურტი.

ნეჭი ნაცოვისტეისა, მამის უნტეულობისა,
შემაგრებს ხმალსა ჩემსა, თუ დო შენ გაცე
მამისა ჩემის მკრულელსა!

კონოლი.

ხელახლა გვსცნობ ლაურტსა. კეოლი შუღი
მამულობა ჩე მტეული ან ექმნება, ჩე ან მონ-
დამებს შუკაუგოს უბნალოთა — ანა! შუკ-
შუგებს მხოლოთ დამნამაგობ.

ლაურტი.

დახ, დამნამაგობ!

კონოლი.

შენ გაცნობ მათ.

ლაურტი.

დაქსენ ისანი დაიდუმენ, ჩე მამინ ხელახლა
სახსლი ჩე სიტოცხელე ჩემი უკუნთან მამულსა ჩე
გონოლსა!

კონოლი.

კმა. თუ შეზნაღულ ვიყო მამის საკუდილი, ჩე,
დაქსენ შუღმა განსჯოს, დაქსენ თუთ იხილოს.
ხალხი, სცენას იქათ.

გზა მიეცით ქალსა, გზა მიეცით!

ლაურცა.

მა შესმას? (გამოდის თქველია, რომელიცა გზა-საოცრად მოწითულად ყვავილებითა ზე უღოთი.)
გახმა, ტვინო ჩემო, იფინე. ცრემლიო ჩემო!
დაო ჩემო! თქველია, დაო, მეგობრო! შენს უგონობასა ზღაპს შტეწი! მაგვამ უჩვეულებასა ჩვენივეს ჯოჯიკო უჩვეურობა, დადგანატ მიგველო დაცო გვე-ქონდა უშვიანებასესა — ბედნიერება ზე საუენუდა!

თქველია, იქველის.

დასაფლავებს ის შინ ღუფაქებული,
საფლავის ბოძცვზე შეიქნებენ ისინა,
ზე გადმოსდიოდა მათ მღუღარე ცრემლი,
თქვეს გამოესადმინენ მოხუცის იგინა.

შეიფობით, ღრელო!

ლაურცა.

ოჲ რო სწულას ჭკუით შენგან ვუთვალავიკ-
ბამებულელ შენის მიუბღ, მე უმცირესად აღვიბ-
როდი შენის-გებულ, ვინამ ესულა — დაო უბედურო!
თქველია.

ამასობაშია თქვენს იქვეუო: «მოწეს, ბოროტო!
სახველზე, ბოროტო!» შეგნაედი სიძვერსა! თქვენს
იციო? ეს ამ ზაუხეა, რომელმანცა მოიტაცა ქალი
წაინდისა.

ლაურცა.

ამისა უგონობა მტაცებს გონებას!

თქველია, გადაანჩეუს ყვავილებსა.

ამა ზღაპს ვაწდა — ეს ნაშნავს მოგონებსა!
სულა, დაშაზო! მაძიორე შე! აჰა თაგვის-უფრა.

(Незабудка) — ეს ნიშნავს — ნუ დაშავებებ მე!

ლაურტი.

სსოვს კიდევ შეჩენია უბედურსა!

ოძიელი.

აჰა თქუშენ გულისაჲ, აჰა სდალაჲ, მწანე ზაღასი-
თქუშენ ჭე მე. თქუშენ ეს თან ექონიეთ შხოლოთ
უქმე დღეს — ვაი-ა კაცისთვის უქმე დღე. ახ! აჰა
მანგინი ცა — იან ანის — უკაცრავოთ — დატკინდა
მას აქეთ, დაც მამარეში გადდაცვალა! მადრამ ნუ
ტეშინანთ: ის ხომ გადდაცვალა მშვიდობიანად —

სმებთან უფე სულისა დაშეკარგა,

დაც ცუდჲა შეგობანი გადდაშეცვალა!

ლაურტი.

ოცნებაცა, მწუხარებაცა, გულის-თქმაცა, თუთ
სიგოეცა ამაში შეტად ხანდომიუნნი ანაინ!

ოძიელი.

ისი აჯან მოვა, ისი აჯან მოვა,

ღე რეშენ იმას სწულუბით ვეწ-დავიხილავთ.

ანა! ის გადდაცვალა, დაასაფლავეს!

ღე რეშენ იმას სწულუბით ვეწ-და ვიხილავთ.

აჰა დაქნის საფლავსაზედა ნაჲა.

სადაცა დაიშინა მოხუცებულნი,

დაბგეს სამი ანუის ხე, სამი ტარნივი,

რომელნი სტრიანან, ვით უნკა რეში, ნადველი!

ნუ სტრიით, ნუ სტრიით, იმისთვის ილოცეთ.

განუსვენე მას, დამენათ, მანთაღთა ძიღით!

ღე სულნი უაგულოთ, რომელნიცა გადდაცვალენ...

ილოცეთ მისთვის ჭე-დამენათ იუოს თქუშენთან! (მიდას.)

დაეცინა.

ოჲ დაეცინო ჩემო! ნუ თუ ოქუელთა უნდა დაი-
დუპოს?

გონილი.

დაეცინა! შენს მწუხარებაში მე მივიღებ მონაწი-
ლობას, ზე შენ გამამართლებ მე — გავწიოდე თაქა-
წიობას, მე მწადის მოვიღებანაკო შენთან. წამო-
იყვანე თან მეგობარნათა, თუ ნო გეშინის მხაკვა-
რებათა — დაეხსენ ისინი იყურენ ჩუცნ შიგნის
მსახურულად, ზე თუ ესენი გამამტყუნებენ — მზა ვად
ჩემი გვიანგვიანი, სიტყვებლვე ზე ყოველგვე დაგიტომო
შენ სამადგენოდ. ზე თუ მე გამამართლდე — თანხმად
იყავ შეგაერთოთ ძალი შენი ზე ძალი ჩემი ზე გონ-
ათ შეუნი-ყოთ მტყენსა.

დაეცინა.

გვეთ იყოს! — უცნაური მშობლას ადსწულებსა,
მისი დაჯიწებულად კუბო, მასა საფლავი, დინდო
ხსოვისა, მოუწთავი, ზე დასაფლავება უნატიყოთ —
ყოველგვე შექადაგებს შეუნი-მიეებისათვის — ცა ზე
ქუცყანა მამადანებენ მოვითხოვო მასუხი!

გონილი.

მე მზა ვად მოგცე მასუხი, ზე თავსაზედა დაშინა-
შავისა დაეცემა ნაფასი სასწუელისა! წაგოდეთ,

(მიდიან, გონატიოვს ვადდა.)

გონატიო, მადტო,

ჩიგნი მამულიცისა! ვნახთ, წასა გვეყენს მე ზე
გონილსა.

«ოდეს შენ მიიღებ ამ ჩიგნსა, გონატიო, იტოდვე,

რომ ჩქარა მნახავ შე. ვასოცანშია განუყოფამ მოა-
ხდინა, რომ შე ვეღან წაველ ანგლანში, სადაც
წავიდრენ უწყითი რომენკანტა რე გილდურშტენნი.
შეონე წიგნი მიეც კონოლს. შე ვიამოზ შენ
მნაკალთა საკუნკელეთა.» ჰამლეტა.

ეს რას ნიშნავს? შე ვეკ მიმხედანკან!

კონოლი რე ლაერტა, დაბნუნდებიან.

კონოლი.

ეზლა, ლაერტი. ეზლა ხომ დაშინებუნებ შენს მეგობ-
რობას? ხომ მიხვდი. რომ შე მდუნინდა ეტრეიკვი,
საშიშნოება რემე დავიდუბებოდა მაგეკ მამისა შენისა?

ლაერტა.

შე ვხედავ, მწამს, მაგნამ ჯუნატ ან შეუტრება,
როგონდ დაუტრეკო დაუსჯულად ბონოტმოქმედება,
ოდეს საშიშნოება გიქდებდა დადუბასა...

კონოლი.

ოწი მძიმე მიხეი შე განგიმეტე შენ, ლაერ-
ტა, რე განგიმეოკებს: ჰამლეტა უუტანს დედოფალსა;
სატოცხლე მისი ოდენ შემისტუაღუდა შულის
სატოცხლესთან, რომ ჰამლეტას საკუდილსა შეუ-
დებოდა მისი საკუდილი. ვეკა და ვეკ შეამატებს
დედოფალსა, რომ შუღა შესწინოს სხუთა. ჰამ-
ლეტა უუტანს ენს; დუნდო ხალხი, უტუნური,
ადსდებოდა ჰამლეტასათს, რე ისინი უტშენდენ
მას, ვინტა გაჭებდავდა ისინის სწოლასა დამნაშავეს
დასასჯულად!

ლაერტი.

მამავ! რე ესტეო შენის უჭატაუნდ ადსანტულისა-
თს ან ვის განდახდება! რე შენ, დამ. ჩემო, შენ.

შეკენაურებსო დუოსა ქმნილებაო — დიდუწუ ასუ,
რომ ან ვის გაძღახდა... მაგამ, ანა! ანანა
ნუს მისხანებასა ვერ დამშვიდებს — მკუთელს მე
ვიპოვი უმოძვს ზღვის იქითაც...

გონაცით, შიახლოვდება.

ველწიუეო, ნება მანთვით მოგანთო წიგნ
სამლეტისა.

კონოლი.

წიგნა სამლეტისა? ვინ შოიტანა?

გონაცით.

შეკენ შევიტუე, ვინ შოიტანა. იქნება, თვთ
შინცა იწუებოდეს მაგა-ზე.

კონოლი.

ლაურტი! გეუულება? — გონაცით! ნება გაქჭხ
ლაურტი-ზე.

გონაცით.

შე გავეუულება — შინცა მიგვეუბები. (მიდის.)

კონოლი.

სამლეტი აქ ანის! მაგამ სადაღა ანან შასთან
გატანაღნა? მე ან შეუუება — გაიგონე წიგნი:

„შიველი ზე შატო დაგბუნდა მე შამის ჩემის
სახელწიუოში, თქუნის ზე დედის ჩემის საკულ-
წიუოში. შინად შექნება შატვი გომბო თქუნს
უკვლივე განემოება ჩემის საკვირველის დაბჭუ-
ნებისა.“

ლაურტი.

შათამ გე სამლეტის ხელია?

კონოლი:

დობ, ჰამლეტის ხელია. ლაუნტი! ესაა მიწრიე, თქვი, მიიხან, რა უნდა ვჭეო? უსწყო — შანთალს შუნი-გებას შხა ვან მივცე ჰამლეტის ბედის-წყენა-ლაუნტი.

ღებსუნ მოვიდეს, ღაგსუნ გამოცხადდეს: მე გაბედვით წინ დაუდგები წ გეტყვა შხ: «მეკ-ფული!»

კონოლი.

მანტო ვე არის?

ლაუნტი.

ღებსუნ ბუღმა გაღაწვიტოს, ჩუწნტანი წომელო უნდა მოკუდვს ბწმალაში!

კონოლი.

ბუღი ბწმა! მაგამ ჩუწნ შაგას უწველით, წამღვილი შუნი-გება ან დაატღუნს, ღაყუნა სატა დანიშნულია იქ ღატემა. ლაუნტი! შენი წღობა ჩემოვს სიჭინოა; დატა მაქუს გულში განზნახუა, მე შენ გამოგიცხადებ!

ლაუნტი.

მეწმენეთ, წომ მე თვალე ახგეული ღატემო-ნებით თქუწნ:

კონოლი.

შენ თანახმა იქმნები, წომ ჰამლეტის განკითხუა წ სასჯული ჩემგან შეუძლებულა. უნთია მხოლოდ ღონის-ძიება: ჩუწნ შეკვოტყვია, წომ შენ ხან მანდი მწმომღავი, წომ თუთ ჭანტრიაში ვეწ წწოვე შენი ღაწსი წინააღმდეგი. ჰამლეტს დიდი

ბანია სუნიდა გამოეცა და შენი ხელოვნება ბნძოლაში.

ლაქტი.

მოგვეცით ჩქვნი ჯდვილი, მაშინ სიძლი ჩემი, სანქშუნო ჩემი ამხანაგი, იმავის, სადაც უცემს ცხელი მტკენსა ჩემსა!

კონოლა.

შენ გავიწყდება, რომ სისხლივით ბნძოლა აქ შეუძლებელია — ხანისი ჩემი რე მდგომარეობა ან მამულვენ ნებას გავიხდე შენ თანახმა.

ლაქტი.

ნოგონ?

კონოლა.

თუნდ რომ შემეძლოს კიდევ ნების დანთვა — ვინ იცის, თქვენთან რომელი დავცემა? განა-და იქმნება შეუნიძლებლობა განა-და იქმნება სასჯელი ეს ბნძოლა? ლაქტი, შიხან, გიყუანდა შაშა შენი? შიხან ხან დასაჯო მკვლეელი?

ლაქტი.

ო! შიხან ვინ გავხდე მისს მტკენადა!

კონოლა.

ჰმანა! დაშუანე სიბუღილდე წინაშე სხუათა; და-ეხსენ დაბნუნდეს მამულტი, მე მოვახეხნებ, რომ შეიძლებოდეს გამოსტყალოთ თქვენ ერთმანეთი ბნძოლაში, მეგობრულად, ნოგონათაც მოცდილეთა ხელოვნებაში. მე მამულტის ხელზე დაგენადლებები შენ, რე — მაშინ მამულტი დანთქმის!

ლაქტი.

ნოგონ თუ დანთქმის?

კონოლი.

დაბ — სასიკეთოდნე შხაშხი მე შენს ხმალს ამოკვა-
ვლებ — მიმდობი შამლეტი გენკობას გენ მიხვდება,
ნე გნთის შეხებისა შენ შეამთხვევ შამლეს სიკუ-
თილსა...

ლაუტო.

მე იქმნება დაფანტული მოკუდა!

კონოლი.

ანა! მოკუდაა კი ან უნდა, უნდა შუნდისძიება
დამინაგესა, ნომედიტა ანის სხულის გადე! მაშინ,
ლაუტო, შენ განდობდი მაშის სისხლსა, ჩემს ს-
ცოცხლეს უშინად ჰყოფ, ნე დანაშაულობა-სე ადა-
სნულვებ შენ ხასჯელსა! — ეს ნა ხმაუნობაა! აჭ
მოდის გაქაანებულდი დედოფალი! დედა ანის შამ-
ლეტისა! ლაუტო — მდუმანება! — ნა დაგმანება,
გატრუნდა.

დედოფალი.

კაი გვდგინის ფუნს-ბეშუნს. ლაუტო! შენი და
დანილუა!

ლაუტო.

ნოგონ? დანილუა!

დედოფალი.

დანილუა — დანიხნო.

ლაუტო.

ცაო მანთალი!

დედოფალი.

იქ, სადაცა დგას ტინოფი ნე დანილუა ზედა
მდინარეზე, თქელისა გუზგუნებს სწავდა ნე იმ-

ჭატრა, თუღს თუღის ნებთი გაშეგანდა იმ სოფელს?
მეოწე შესაფლადე.

დასაგუნდელაა — მოთხანე ჩქანა საფლადე; მსა-
ფულთ კიდელე განსაფულს თო ის უნდა დამბანოს,
თოგონც დეოია.

მინველი.

თოგონც უნდა მოხდეს ეტ, თღესაც მინ დანუშა
სხეულთ თუღი კეთილნებობით.

მეოწე.

გამოინდა, თომ უნებუნად.

მინველი.

მინც უველა გამოინდება უნებუნად. აწა თან-
მინებობა: თუ მე ვდუნა ჩემს სხეულს — დიად — სა-
ქმეა, საქმევი შექმს — საკუთნად საქმესა, შექდელე
ანამბოებს საქმესა ზე აღსწულუბასა საქმისასა. აბა!
თოგონც გინდა ისი დანინჩო კეთილნებობით.

მეოწე.

გამიგონე, ამინანგო,

მინველი.

მოცლადე! — აწა მდინანე — დიად; აქ ჭატრა-დიადე
თუ ჭატრა მივიდა მდინანესე ზე დანინჩო — გინდა
თღაგოს მინ, გინდა თღაგოს — ისი მივიდა — ხედავ?
ჭატრი, ზე აწა ქალი. თუ თო მასულ იყო ქალი,
მინინ გამოვიდოდა, თომ ქალით იგო დანინჩო, ზე
გამოდეს, თომ ისი აწ აწის ბნადეულთ თუღ სი-
ჭედელმით, ვინც თაგო აწ გარასდუნა სანთკუდილოდ. მან?

მეოწე.

სხეულთი კი?

შინკველი.

სჯულისა? რა — დიდ, ეგრეთა სწონეთ — მეც
სჯულსად ან ვამბობ.

მეოცე.

ანა, ეგრე ან ანის. ის იყო კეთილშობილია,
ამიტომ იმანება კეთილშობილურად.

შინკველი.

ნოკონ? ჰო, დიდ, აბა ეგ ანის სანანურა,
ნომ ვინც ძლიურა, მისთვის დასწრობაცა ან ანის
ცუდი. ამხანაგო — ბანი? ვიმუშაოთ! ემიშაქა წაიყ-
ვანოს — ანა ვინ ანის ქვეყანაზეწუროსი წოდებით
ნოკონათაც შებადე. შინკველი ღ შესადუღავე —
შუშკელისი ხელკვებაა, აღამისი სამუშაოა.

მეოცე.

განდა წაც უფროსია, ისე უკეთესა?

შინკველი.

წასაკვანკველია. — წა უკურნედი ყოფილა!

მეოცე.

მან უთუოთ, ვინა რემაზე უმჯობესია, ოღეს ოტი
უფროსია რემაზე?

შინკველი.

ახ მე შენ გკითხავ — მამოცე.

მეოცე.

უუწეს დატივდებთ.

შინკველი.

წა უფროს მკვდილად შენდება ქვეყანათაზე?

მეოცე.

წა უმჯობესად შენდება? სანწრობელა — სანწ-

ჩიბულა დაწრება ხოლოჲ კიდევ, ოღეს განსტუმ-
რებს საიქიანს უოგულთა თჳსთა მცხოვრებთა.

შინგულა.

მაგისტრს დინსი იქმნებოდა თუთ შენ ატამაფლონ
სახარობელაზე. ხელაჲ შენ, ჭკვიანო: ვინც ცრულსა
ხაყოფს, მას კანტა უხდება სახარობელა; შენ ცრუ-
დზე კანტს ამოობ; მაშასადამე, შენ გინდა ცრუდი-
მასუხი მაჲე აბა კითხვაზე.

შეონე.

კითხვაზე? ესე იგი, და უფლო უმკვთოდნებსად
შენდება ქვეყანათაზე?

შინგულა.

ჰო, მამოგე.

შეონე.

ბატონი ხან — ვიტყვი....

შინგულა.

მაშე თქვი.

შეონე.

ბატონი ხან... მინთლად, მშაო, ან ვიტყვი — მარტა
ფრუიქლო. (გამოდინან ჰამლეტი ზე გონადლო.)

შინგულა.

უბნალოთ თავს ნუ იტყვებ — ხანმატ ვინს ჯოხით
ჰუნ აჩქანებ. ოღესაც გკითხონ, და უფლო შევიდ-
ნად შენდება ქვეყანათაზე, მიუგე: კუბოთქო,
ამიტომ, დომ მას აღუშენებენ კაცსა საუკუნო
საცხოვრებლად. — წადი უნთი, მარტანე დვინო.

(უნთი მესჯულავე მიდის; შეონე დაშობა, სთხ-
ნის საულაგსა ზე იმედნის.)

მე ვიყავ მანჯვე ზე გამბედავბ,
 სიმღერა თამაშობა მიუწყანდა;
 ეხლადა ღაგბუნდი მოჰმღეროდბ,
 ან მინს მღერა, ვიკვინსო უნდა.
 ჰამლეტი.

ეუუტება ან ბნეივსა, წასა სრადის? საფლავსა
 სინდის ზე დამღეკის!

გოტანტო.

ჩუკლეებისაგან შექმნილა ებ ცუდგნილ თვისს
 საქმისადმი.

ჰამლეტი.

შანთალია. ოდეს ხელი განთუჯა აქეს მჭეობაშია
 თავზე ადარ ჰიუიქობს.

მესაფლავე, იმღეკის.

ბებენი ღაუთნეოდა ჟოხით.

მე მას შემახვედრეს უნებლადო,

ზე მე ღაგმთი უჩველეს სულელათ —

საუშაწვიდეუ ჩემო მშვიდობით!

(ამოატებს თავის სანქველს.)

ჰამლეტი.

ან თავის სანქველს ჰქონდა ენა, რომელათა
 ეგნეოვე მღერობდა. რომონ გადმოატადო ეს უკე-
 თუწმა, თათქოს თავის სანქველი გაენისა, შანველ
 მკუელლისა! იქმნება ვიდუც, ეს თავის სანქველი,
 რომელსატა ესნეთ ადვილად გადისკნიან ეხლა —
 შეადგენდა თავსა ღადის შოლიტოკოსისასა, ანუ
 კატისასა, წმულიტა ჰიუიქობდა განეგო მთელბ
 სოფელი — შანთალი ან ანის?

გონაცით.

შეიძლება, შინცო.

შამლეტა.

ანუ კანისკაცისას, რომელმაც ესწოთ საყუარ-
დად, ესწოთ შინდათ იცოდა თქვა: „გადღეგრძე-
ლხსო, მოწყალებო კელმწიფუნო. ხომ მშკდობათ
შინდებთ, მოწყალებო კელმწიფუნო.“ — იქმება,
ეს იყო გამომჩინებული შეტონე, მოყვარული ცხე-
ნებასა, რე უოკლისავე სხვისა — შეიძლება?

გონაცით.

ღიად, შინცო.

შამლეტა.

ღიად, მასაკურგელია, ღიად, რე — შამ ეხლა, და-
ჭრასა უულის მატლისა, ეს ღიად თავი, უქბილო,
გატყბილი სულებელ მესაულაგის ბანით! ჩინებული
ცვლილებასა, ღიად შინა მათა ვიჭიქნოთ მაზე!
ნუ თუ ეს თავის საჩქეველი ადანაფრისათჳს ადან
ჭანტანან, თუ ან სათამაშოდ? ამისაგან სქლება ჩემი
თავის-საჩქეველი!

მესაულავე, შეუჩის.

ეღებებინ კატნი საულაგსა —

იცოცხლე, იცოცხლე, შინცო უნდა

ჯავიხობრეთ თანახმოად უკელა.

(ამოატლებს თავის საჩქეველსა.)

შამლეტა.

გადეგ თავის-საჩქეველი! შინამ მათ ან უნდა
ფიოს ეს თავის-საჩქეველი სჯულის მტოღნისა. სად
ანთან შინა სჯულნი, საქმის გამონაწერები,

გამოძახებანი, საქმენი ზე ცრუდგანნი? წოგონ ითმენს
 ესლა წყენასა ბაძისაგან ამ შედგანისა ზე ბნოყვისა?
 რატო ამ მისცემს ამაზე საჩიკანსა? ჰა, ჰა, ჰა!
 საქმენს ეს იყო დხელოვნებულთ მტოდნე. წოგონ
 შეუძანა დიდი მამულეობა, წოგონ შეუდგინა ბაძათები,
 შეეყვანა მძულაბელობაში, უსწნველყო შინობა, ზე
 დასასწული ყოველთა შის მტკინან ქალაღებთა
 ანის ისი, წომი თავის-საწქეული მისი საყსე-
 მტკინითა, ზე ბაძათებმა მისმა შეიყვანეს ისი მძულა-
 ბელობაში შიწისა, ანა გრძელისა ოთ-თაბახ ეტრ-
 ტხე, წომელხედაცა ისი სწედა ბაძათებსა, ზე ყო-
 ველთა მისს სამელობელოთაგან მას ანდა ამლეკენ
 თიფქის საჯულაყსაცა, წომელსა ისი კუნდა დაუტე-
 ვებს თვისსა შეეკვდნესა!... ვამ!

გონატიო.

საყოველთაო ხვედრია.

ქამლეტი.

ეტრია კეთილს ხომ ცხვრის ტყავისაგან?

გონატიო.

ღიად, ეტრთვე ხმოს ტყავისაგან.

ქამლეტი.

ხმოს ზე ცხვრის ის ანის, ვინცა ენღობა მათ
 ტყავ-ზე წაწეწილის სიშტეატყისა! მე შინდა დავე-
 ლაზაკო ამ შესაჯულაყსა. — ეი, რეტრანო! ვისიან
 ეკ საჯულაგი.

შესაჯულაგი.

ჩეპი. (იშდრის.)

იტოცხლე. იტოცხლე, მანც უნდა
 დაჯიბოცნეო თანასწოწად უკელა.

ჩამოვუტყა.

დასაკვირვებელია, შენია, ამიტომ რომ შენ ხარ. ის მითხან, ვინ იქნება მატონი.

შესაფლავე.

თქვენ ანა, უკვლო, ამას თქვენვე ხედავთ, ამიტომ რომ თქვენ საფლავში ანა ხართ, ჩემს მუ, თუცა ვინ საფლავში.

ჩამოვუტყა.

ნუ სთხანი, შევობანო, სისწულესა საფლავითან.

შესაფლავე.

შე გი ანა ვსთხანი, ვუღაგ სისწულეს.

ჩამოვუტყა.

მითხან, რომელ კატინათუს ანის გე საფლავი!

შესაფლავე.

კატინათუს ან ანის უკვლო.

ჩამოვუტყა.

მაშ დედაკატინათუს ანის?

შესაფლავე.

ანცა დედაკატინათუს ანის.

ჩამოვუტყა.

მაშ ვის დასაფლავებენ მანდ?

შესაფლავე.

მას, ვინც იყო დედაკატი, ჩემს ანცა ის ანის, ანცა ეს ანია.

ჩამოვუტყა, გონატრიოს.

ხედავ, რომონი მანჯვე-ა! ამ კატონ ადვილად ვერ აღვიოსთხანა ჩახანს. მანთლად, გონატრიოს, სოფელი დაჭკვიანდა, ასე, რომ ექვს ვლესი შეაღ-

ტყა აზნაუჭის ფეხზე ჭ ანა ჭიქიქიანის მიხსობიჯოს, ბოდიში! — (მესაულაჳს.) დიდა ხანია, ნაცა ხან მესაულაჳვე?

მესაულაჳვე.

იმ უამიღვან, ოღესაც განსკენიშუჳმა ჩუქმნა კონოღმა დამამცტა ჩუქტინბანსა.

შამლეტი.

დიდი ხანა ნაც კვ იყო?

მესაულაჳვე.

ჯიოთშიც თქუწნ ან ოცათ? სუჳელეც კა გეცქვის თქუწნ, ნომ იმ წელს დანადა მანინცა შამლეტი, აი, ესლა ნომ გასუჳელდა ჭ გავზანეს ანკლიაში.

შამლეტი.

ნასთუსდა გავზანეს ის ინკლიაში?

მესაულაჳვე.

ნასათუს? მისთუს ნომ, ის აწის სუჳელა, ჭ იქ ლაჭკვიანდება, ჭ თუ ან ლაჭკვიანდა, დიდი ანა-იუენა.

შამლეტი.

ნატომ?

მესაულაჳვე.

ამიტომ, ნომ ამდენ სუჳელეებში უნთთ მეტო იყოს, ანუ ნაქლეტი, სუჳელენი-ა.

შამლეტი.

ნთგონ მოხდა, ნომ ის გასუჳელდა?

მესაულაჳვე.

მალან საკუჳელად, ამბობენ.

შამლეტი.

მალან საკუჳელად?

მესაუღლავე.

ღიად, საკუწველად. დაუკარგაჲს ისი, წაცა ანა
შქინდა.

ჭამლეტი.

წაჩე შეწლიდა.

მესაუღლავე.

უთუთ დედაწინა-ჩე, რომელხედაცა ბედის გან-
ჩინებით მე უნდა ვთხადო საუღლავეები, ჳ ის იუოს
სუღელი.

ჭამლეტი.

წავდენს ხანს დაღება კაცი საუღლავეში?

მესაუღლავე.

თუ რომ მცოდელ მანც ან დაღება ცოცხალი,
განსდებს წგახ, ანუ ცხდა წელს. დაბადი, სწოტუთ,
განსწეჲს ცხდა წელს.

ჭამლეტი.

დაბადი სხეჩე შეტად წათა სძლებს?

მესაუღლავე.

იძიტომი, რომ ცუაჲი მისი სიტოცხლეშივე კეთღე-
ბა ჳ აწდა ეშინის წელსა; წუალი შეტად აუშტჳ
ჲს ამ სუღელ მკუდრებსა. ჳა თაჲის-სა-ტეჲელი,
რომელიცა ოცი წელსადი იწჳა მინაში.

ჭამლეტი.

ვისი უნდა იუოს ებ?

მესაუღლავე.

ეწთის ცელქისა. აბა, შეტუტუთ, ვისი უნდა იუოს?

ჭამლეტი.

მაწთლა, ან ვიცი.

შესაფლავე.

ეშმაკმა წაიუგანოს უკეთურნი! იმან ენთჳვენ ზე-
მოქსხა ღვინო. ეს თავის-საწქველს იონჩისა აწის,
წომეღლიცა იყო კონილის მასხაწა.

ჭამლეტი.

უნ? (გაშოანთმევს თავის-საწქველს.)

შესაფლავე.

ღიაღ:

ჭამლეტი.

ახ! საწყალი იონჩი! — შე გიციობდი მას, გო-
წატიო: ეს იყო მხიანთული ზეონი. წაგდენჯენ
უტანებოვან შე იმას ქელავით, უხლან კი წა საძაგელს
სანახოა! აქ იყო ტურები, წომეღლიცა გოცნიდნენ
შე. საღ აწის შენი ხუმრობა, შენი სიტყვის სიმა-
ხვილე, შენი სიძღვებო, უოველივე, წატი ძაღიან
აღინებდა სხუათა? ნუ თუ აწაღა-წა დაგშოა წა,
წათა გაიხანწანო შენს თავზე. წა სუღელუწანდ
იტიმუტკნი შინისახეს? წათ, ხომ აწ გინდა წახვიდე
აქო წომეღლაშე შეგნაენი ქალი? გააღინო მწი?
გამიგონე გოწატიო. —

გოწატიო.

წა გნებაგსთ, შინცო?

ჭამლეტი.

ნუ თუ აწექსანდნე მაკდონელის თავიცა გგე-
თივე აწის უხლან?

გოწატიო.

ღიახ, შინცო.

ჭამლეტი.

რე გგეთივე საფლავის სუნნი აქუს? ფუჳ!

(გადაადგებს თავის საბჭევლს.)

გონადიო.

გონადიო.

მამლეტი.

ხედავ, გონადიო, სადამდინ ვიძრობით ჩუქნი! ზე
მატომ მატოისანი მტუქნი აღუქსინდენე მაკედო-
ნელისა ან უნდა იუოს წაცხებუდი რომელივე ქოხხე?

გონადიო.

ეგ, მგონია, დაუჯერებულთა.

მამლეტი.

მა ანის აქ დაუჯერებულა? მატომ ან უნდა
განვსაჯოთ ესე: აღუქსინდენე მოკუდა, დიძანა,
მტუქნიდ განდიქა, მტუქნი მიწაა, მიწა თინაა —
თინა მხმანება კედლების წასაცხებად.

დიდმეგერიედი კესანი დღეს ანს მტუქნი, სწინა-
ლეზა,

ზე კედლების დასაკეცებად ისი ნახმანება,
ცოცხალმა თინამა შეანუდა მთელი დედა — მიწა,
ზოლო მტუქნიდა წასაცხებად ბუხებისა შეიქმნა!
მაგნაშ, წყნანა, წყნანა, აქ გონადიო!

მოაქუთი გუბო ოქველინა. ლაერტი, კორი-
ლი, დედოფალი, ზე კორილის ვერბობა.

მამლეტი.

კონადი, დედოფალი, კანი კონადისა — ეს
ქან ნიშნავს? ლაერტი, ზე ესეთი მუხანა?

(კუ)ოს ჩასვენებენ საფლავში.)

ლაქტო

მშვიდობა შენდა, დაო! ისინი უკვე აღიდა და
დააჩვენონ ბონცვი შენის საფლავისა!

ჭამლეტი.

ნოგონ? რქელა? ნა მესმის!

დედოჯალი.

მშვიდობით, რქელა! ადრე მე ვმუჯრობდი,
ნომ შენ შეადგენდი ჭამლეტის ბედნიერებას; უგაზი-
ლეს საგზნკვით გიმზადებდის, უხდადა ამ უგა-
ვალეს დაგუენ შენს სამწუხანო კუბოსე!

ლაქტო.

წავვა, წავვა მკუელესა! მიწას რუ წააყნით — მაცადეთ
გაკმდე ურუებით — მეც ჩემ დასთან წამაყნეთ მიწა.

ჭამლეტი, მიახლოვდება.

აქ ვინ სლუჯუნებს? ვინ ჰბედავს ცაწილსა?

ლაქტო, მიგანდობა ჭამლეტს.

წვეულ იუგ შენ, მკუელეო!

ჭამლეტი.

წუნაბა, წუნაბა! ყელში ნათ მაცუენ? მოწს, შო-
წს მოგიცდება ჩემთან ბქძოლა, მეგობარო!

კონოლი.

დააყენო ვგნა.

დედოჯალი.

ჭამლეტი, შჯლო ჩემო, ჭამლეტი!

ჭამლეტი.

ანა! მე მაგას ან დაწომიბ მანამ ცოცხალი
ვად! განა მაგან უნდა გამაკვინჯოს თვისის მწუხან-

წებოთა? — ოჩეულის მე შაუვანდა, წოგოწათაც ოწ-
მისც ათას ძქებს აწ შუქიანთ შუაურდესთ:

დუღოფალი.

ჭკუისაგან შეაშადა!

ჭამლეტი.

წა გინდა შენ? იტინო, იწმყოლო, მოკუდე,
თან ჩაჭევე ოჩეულის საულაგში? წა საკუჭეუეაა!
მე მხა ვან, ყოფევივე ადვასწულო — მშა-ხე შუგ-
თესად მიუწანდა ოჩეულის... (მიჯას სარქანოღ.)

კოწოლო.

გაჭევეთო ჭამლეტი — ჭკუისაგან შეაშადა, ნუ
სტინი, გეჭრუდა! — ჩუჭნ კადეკ ვნახკო ბედნიურ
დღეთა... ხომ გახსოვს, ლეურტა, ჩუჭნა უბნობა?
დწოა ეხლა ადვასწულოთ ისი. (უგელანი მაღიან.)

გ რ მ ო ც ხ ა დ ე ბ ა 2.

(ჩაღას სასახლეში.)

ჭ ა მ ლ ე ტ ი ზ ო ო წ ა ც ი ო .

ჭამლეტი.

ღაახ, მე ისინი მოვატყუე, გოწაცო, მე ავი-
ტდინე უბედურება, წომეულიცა მოვაქცეე უკეთუწე-
ბ-ჩე. განგებ გივად კერვინე, ჭამლეტო ადვილ იყო
მამეშაწა გწამატება, წანმეკითხა, გაშუკუთებინა წა-
თშად. ამასთან მქონდა მე ბუჭედი განსკერეულის

შემის წიგნისა; ამ ბუკეტით დაგზავდე — ცანდა შეიტყუო, რა უნდა გრამატეზში?

გონაცია,

მსუცხ, მინცო.

ქაღალტი.

ბეძანება — ღაუგუნებელი მოკლულ ვუთუილუვიჭუ მუ! ნუ გოკვიანს, შეგობანო ჩემო! სანუქნად ნონგანანცისა ზე გილდენშტენისა, შე რაწუნე ნაცალ-გებთ დახოტონ ისინი, რა წამს იუნბნი ტადანდგან ანგლიის შიწაზე. დაუბუნ დაინახონ, თუ რთგონ სანდში-იან ვუთუნა სანუქნად თინს მახვილისა, რდეს მმეინქანე ბეძოდა დაწუნა შონის მლენდათა კატობ!

გონაცია,

ბიბა თქუცნი ბონოტმოქმედა — ანა გონოლი!

ქაღალტი.

ესლა ვადაწუნეტიდა — შამის წიგნის მუტედედა, სანელშიწო ტახტის მანბელი, ზე დედა ჩემის უნაცო მატუნელი, რომელიცა მზაქნარ განბნანაყდა ჩემს დნექმასა, უნდა დაიდუმოს — სუნდისი მებმანებს დაუსაჯო ბონოტმოქმედი — შეეცოდავ, თუ ის დნოფთა ქვეუნის შესანცხვენვლად.

გონაცია.

გონოლი მსწნაულ მაგისკდება მანბსა.

ქაღალტი.

ვერ მოახწობს მახვდეს — შილი წამი ადნოცხულია. მაკრამ ვოტანჯები შე ესლა ლენტის წენი-სათეს — შე მევცა დაწუნებსა, შე უნდა მატონივცა

მისი მწუხარებისათვის — მისი ხვედრი ზღაპრის
ხვედრისა....

გონატრო.

აქ მოდებან, ბნინტო! იქეთის გულისათვის, წუნამა!

მხნევი, გაშიდის.

შუგანათლებულებსო ბნინტო! უმედილესად მოგო-
ლოცავ დანაში დაბნუნებასა.

შამლეტი.

გულისად გმადლობ. — იცნობ, გონატრო, ამ
ბუნებრივად...

გონატრო.

ანა, ბნინტო.

შამლეტი.

მთა შუგანათლებას შენთვის — სანდობილად — მაგისი
გატყობა. ვეგ შეიგინა, დაესვენ ბნინტო უნა-
ბრის ბნინტოებსა, ზე მაგონ თანადისა დაბნუნებ
გონატროს სუფუნად — ამისთანავე ამ თუთუშის
მთავარი აქებს შელობულობაში ცალხი, დასაფ
ცხინი უნაღებენ მიწად.

მხნევი.

შუგანათლებულებსო ბნინტო! თუ გაქვით დრო მო-
ისმინოს, წადა შექმნება მე მატრივი მოგახსენო.

შამლეტი.

სულ უნაღების მოწადინობით. — ამანდოი იქმნის
შეაპა მისთვის, დასთვისადა ვეგ გაგებულად — და-
ბუნებო თანხე.

ოხნიკი.

ყოველად უმთხნილესად გმადლობ — ახილას!

მამულეტი.

ახი, მაღიან ციხა. წინდოლოვის ქანდა.

ოხნიკი.

ღიას, მდინცო — წინდოლო სეფიკოვა!

მამულეტი.

ახი, ქანთხიანდოას რე ციხედა — მე ვსე მტონდას

ოხნიკი.

მეტისმეტად, მდინცო — ასეოი ქანდას, ახე ცხედას.
ნომ ახ შეიძლება ექვია მდინცო — უთხლოლია ჩა-
მაბადა მთვანხედას ექვსენ, ნომ ეს —

მამულეტი.

ღიასუხედა ნადა ექვსენი მდინდას.

ოხნიკი.

მეწმუნედა, მდინცო, ნომ მე ვსე მდინცოდას, რე
ექვსენ მეტად ჯგოილი ბნძანდუკი. ექვსენ, უთხლო
მოგესხედას, ნომ ლაურტი ღიასუხედას ქანდოლო-
გან, მდინცო, ნომ ეს ანის სხედას ვმანდოლო-
დას, მეწმუნე უმანდინდუხედას ვიანდოდას, მე-
წმუნე, მანდოლო — მანდოლოდა, მდინცო ვსედას
სახედა, უთხლოლია ქანდოდას, იმეტომ ნომ მის მ-
დინს მხედას უთხლოლიადა, ნადა ეს მეწმუნეს მ-
დინდას ახადდას უთხლოდა.

მამულეტი.

ლაურტი ახადუდას მეწმუნეს ექვსენს ემანდოლო-
ლოდას, თუქვა მე ღიასუხედას ვინ, ახი ვიან-
დი ახიანდოლოდას მდინცოდას უთხლოდას

შინნი დინსებანი. შიწონებულად ვსთქუა — შიწონად
საკვეს შეუძლიან გამოხატოს ინი შიწონად მისა,
წი სხუა უოგელთ გამოხატუამს შიწონთ მისსა აწ-
ნიდელსა!

მსწიკო.

თქუენ ბეძანებთ ნაშედილს შინთაღს შინსტო!

შამდეტი.

გსთქუათ, ნომ ეგნუა, შადნამი წასთუხლა ვწით-
ლთ მას რუქნის ქებით?

მსწიკო.

ესე ბო?

გოწანტო.

ესე ბო, აწ შეიძლება ვილამაწანკოთ ნოგოწმე
სხუა გუან?

შამდეტი.

წი განგმანტოთ, წასათუხ რუქნ ვლამაწანკობთ —

მსწიკო.

წაუტსუ?

შამდეტი.

დამს. მე ძალიან ვიცო, ნომ ქისა თქუენის
შეგნამეტიწმლობისა უკლებულად საგსუა რქნოგ-
ბით, შადნამი წასთუხლავთ ეგ რქნოები წიწილ
ფულებ.

მსწიკო.

შინსტო! თქუენ, წასაკვირ ვეღია, უნდა შოგ-
სსენებლვით...

შამდეტი.

წაუტვლოთ — ნომ მე მომესხენება, ანუ აწ ში-

შესხვება — და გინდათ სთქუათ?

ოსტოია.

თქვენ, წასაკვირველია, უნდა მოგესხვებოდესთ, მწინცო, რომ ლაუტო ადგემა ტყბათ...

მამლეტი.

შე სიღვან უნდა გოტრდე მინი ადმა ტყბულობა?

ოსტოია.

შე მინდოდა შეთქო მსოლოთ, რომ ლაუტო ადგემა ტყბათ ხელოვნებით სმალში.

მამლეტი.

და გამოდის მანდუდგან?

ოსტოია.

კონკრეტული დაუნძლია ლაუტო — სანაძლეოდ დასდეს: მისმა ღიჯებულობამ ექუსი წანჩინებუდი ცხენი, ლაუტომა ექუსი საკუნველი, მკინფასა სანჯალი ზე ექუსი სმალი, რომ თონმეტი დაკვნი-დგან ლაუტო ვეტი დატკნავს თქუენ სამჯენ, ლა-უნტი ეს იმასე იდგა, რომ ცხენა დაკვნიდგან თქუენ დატკნავს სამჯენ. ბასი ასე დანიყო, რომ კონკრეტული გამომეზუნა შეგოტყო: გრებავსთ, ზე რომის გრებავსთ დანმინთი დრო გამოცდისათეს.

მამლეტი, დაფიქრებულად.

შე რომ თანახმა ან გიყო?

ოსტოია.

სანაძლეო მოსცდებთ.

მამლეტი.

ნათ უნდა მოსცდეს, უთხანით კონკრეტულს, რომ შე თანახმა ვაწ. დაუსხენ მამლეტი სმალი ზე შე ვე-

ცხელი მთავარი მისი დადებულებითაც კარგია.
მაშასადამე კარგი ხანაა.

მისთვის.

ეგზე მისი მისთვის მოგახსენო?

მამლეტი.

დას, დასაჯიან ჯერია — მხოლოდ ტაქტიკური გეგმა.
მაშინ უკავიათ თქვენს მტერს-მეტყუარებს.

მისთვის.

მე თქვენ გნებავს, მისთვის, დაუყოვნებლივ
შეუდგეთ განაწესებულ მასა?

მამლეტი.

მუნდ ამ წამს.

მისთვის.

გონიერი, დადამაჯიანი, მე ველმწიფის კანდი კარგი
ნების თქვენს მტერს-მეტყუარებს.

მამლეტი.

დას მისთვის ვაძ.

მისთვის.

მისი დადებულება, დედათადაც, გთხოვს თქვენს,
მისთვის და უნდათ დაეცეს დასაჯიანი მისთვის-
ბედაც სიტყვა.

მამლეტი.

მისთვის დასაჯიანი.

მისთვის.

დასაჯიანი მის თვის თქვენს უნდადას.
(მისთვის.)

გონიერი.

მისთვის! მე შეუიქნება — თქვენ წაგებთ სს-

მამლეტი.

მამლეტი.

ანა — შგონია. კანკა ვჭელობ ხმადსა. მაგნამ, გოწაფიო. შენ ან შეკვიდიან წაბმოიღვინო... მე ასე ნადვლიანად ვარ, ასე ნადვლიანად ვარ.... მაგნამ დაუტყვეოთ ეს.

გოწაფიო.

ანა, მანცო?

მამლეტი,

ეს ხისუფლეა. მხოლოდ დედაჭაჭს შეაშინებს წინასწანი გემლობა.

გოწაფიო.

თუ სულს იქვსნი გატყობანებს მასაშე, ნუ შეუწავს-ჭეოთ მაგ სულის გემლობას. მე წავალ შეგატყობანეს, რომ იქვსნი ვერ ხალისი ანა გაქვსთ.

მამლეტი.

ანა! ევ სისუფლეა. შეუწავს-ჭეოთ უოგველივე წინასწანი გემლობა. თუ დუთის განტებს ანა ნე-ბავს, ჩიტოცა, ან წანხდება. დაც უნდა იუოს დეეს იგი შედეგ ანდა იქმნება. დაც უნდა იუოს შედეგში, ისი ან იქმნება დეეს. თუ დამ ვხდა ან იქმნება, მოხდება შედეგ. მხოლოდ უოგველივს მისა უნდა ვიფუნეთ-ეს ანის უოგველივე! თუ დო ან ვინ ან იცის იგი, დადც მას შეუწავს-ჭეოთ — დაუტყვეოთ უოგველივე მოხდეს ისე, დოგოწათაც ვის და უწე-ნია. (დაფაქრდება.)

186

კორილი, დედოფალი, ღაერტი, ოსრივი,
კარის კატნი, კარის ქალნი, მცველნი

(სადღესასწაულო მანში.)

კორილი.

შამლეტი! შამეც ხელი — შე მაგას მივცე ღაერტსა.
(კორილი შეუერთებს შამლეტის ჭ ღაერტის ხელთა.)

შამლეტი.

ღაერტი! გთხოვ მომიტეო. ანა შე, უგონობა
ჩემი იყო მიზეზი, რომ შამლეტმა აწეინა ღაერტის. სუ-
ღუნთთა, ვითომც უცნაოდ ისანით წანძიქვეთა შეგო-
ბანი, ეგრეთ შე გაწეინე შენ...

ღაერტი.

შანა ხინცო. დაეხსენ განსაჯონ, დაეხსენ
განდაწყვიტონ წენა, მაგნამ შე შხა ვან დავივი-
წეო წენა, ჭ აქ შეგვერები შე თქვენს გამსადგ-
ბულობასა მოსწყვიტოთ მტრობა მოკვამხით შეგო-
ბნობისა ჭ ხატვისცემისა.

შამლეტი.

შანა. მოგვცით ოთხ-კუთხანა სმლები — შე
შხა ვან.

ღაერტი.

შეც შხა ვან.

შამლეტი.

შე თანხა ვან შევიქმნა შენ საფთხულად. ჩემი სი-
ღამბლავე, ეგრეთ ხელოვანსა, მოგცემს უპკველს
შამლეტს.

ლაურტი.
თქვენ რამდინათ.

შამლეტი.

ანა.

კონოლი.

მედიკოს მკვთო ოთხკუთხიანი ხელები. სანამდე
იცო, შამლეტი?

შამლეტი.

დახ. თქვენ წაგებთ—მე ეს გიცო.

(შამლეტი ზე ლაურტი ანჩევან ხელებსა.)

კონოლი.

შამლეტი! მე გუბდანე, წათა ძველსა შენსა
გვაქნებდეს ქუხილი ზანბაზნებისა, ზე თუთოეულ
გამანჯვებისათჳს მე დავლავ შენს სადღეობელს.
თასები აქ დაწყოთ. თუთოეულ თასში მე წაგატყობ
მანგალიტებს, უძვირფასისა წომეულთა ან მთავრებ
რეზინს საკულშიაუო სალანოში. — დაწყოთ.
(თასებს დაწყობენ სტოლზე. უნდათქმის თას-
ში კონოლი ჩაჭყნის შხამსა.)

შამლეტი.

მზათ ანის?

(აიღებს-უნთხ სმალს ზე დადგება შინაღამოში
კონოლისა. ლაურტი გამოცვლის თას სმალს სხვაზე.)

კონოლი.

გულის უუქიანად თუალი აქვანედი ზე ქუთხსა, ზე
მომახსენეთ რაფუოგნებლიგ. იმედი გამანჯვებისა ან
მოგვარეუებს.

(შამლეტი ზე ლაურტი იბმყიანს.)

ჭამილეტი, შეგება.

დაგკან!

ლაუქტი.

ანა!

ჭამილეტი.

მსაჯულნი სთქვით!

ოსტეკია, ზ სხუნა.

დაგკან, უმჯობესად დაგკან!

ლაუქტი.

დაუნსენ გენე იუოს — განგატეძით!

კონოლი.

შეიტყვით! მე ვსვამ ჭამილეტის სადღეგეტელოს!

(საუვიბი ზ ზანზანების ხელოლა.)

ანიდე, ჭამილეტი, შენე თასი! (კონოლი მინჯვდის ჭამილეტს თასსა.)

ჭამილეტი.

ანა! ჯენ სქმე შეგანსტულოთ.

(ბეძვიან. კონოლი დასდებს თასს სტოლზე.)

კიდევაც დაგკან!

ლაუქტი.

მინთალია.

კონოლი.

ძლევაან. ჭამილეტი.

დედოფალი.

შენი სადღეგეტელო იუოს, შულო ჩემი?

(ანიდებს თასს.)

კონოლი.

ანა! ნუ სუნავ, გეტყუდა!...

დედოჭაღი.

შამლეტის სადღეგანძელოს! (სუჯას.)

კონოლა, იქათ

დედოჭაღა დაიდუბა! თასში შხამი ბუა!

დედოჭაღი.

თქვავემ გაგიყოთ თასა, შულო ჩემო!

შამლეტი.

ანა! გმადლობ! ჯერ დავასწულოთ ჩხუბი.

ლაურტი.

შამლეტი დაიჭნა?

შამლეტი.

ანა! (ძლიერ იბძვის.) მე გგონებ, შენ ხუმიბობ, ლაურტი — თამაშობ, რ ან იბძვი!

ლაურტი.

მე ვხუმიბობ? ვნახავო. (დასჯინის შამლეტსა.)

გონაცო.

ეს წა ანის? ბძინტი დაიჭნა! (შამლეტი დაგდე-
ბანებს ლაურტს ხმალსა და თუონატ გადაგდებს
თვსს ხმალს. ლაურტი სცოკუეში აიტყვის შამლე-
ტის ხმალსა. შამლეტი აიღებს ლაურტის ხმალსა.
იბძვიან.)

კონოლა.

დადვით! საკმაოა-ჯანსუყულო გგონა!

(დედოჭაღი შუკგაჭხ გმინობასა.)

თხრივი.

წა შეეითხვა დედოჭაღსა?

კონოლა.

შუთით შეეინდა!

დაეჭრა.

გოგონათა ღიანჭველი იყო დანთქმისა — მან დაგუდუნა ჩუქურთა! მამაკეცვე, ჰამლეტი, სიკვდილი შენი, მამიტვესა, ღოგონათა ცე მე მოგიტევე შენ ჩემის მამისა სიკვდილი! (კრეცია.)

ჰამლეტი.

დაიბინე მშვიდობაანად! — სიკვდილი! — ანა იგი გოგონათა!... ზე თქუენ, მოწყურთ ბოლოტმოქმედებისა, თქუენ გუჯითალებულთა, მთხოლადანთა კაცთა! თუ ნო სიკვდილს ან მოეცადა ენა ჩემი, მე გუტყოდიცა თქუენ... სიკვდილი შეუბნალებულა! გოგონათა! შენ განმამანთლებ მე წინაშე კაცთა...

გოგონათა.

ანა! თასი კიდევ დაშთა შესამი — ან ჩემიას.

ჰამლეტი.

ანა, ანა, გოგონათა, შენ უნდა იცოცხლო, შენ უნდა გაამანთლო სახელი ჰამლეტისა! შენ უამბობ კაცთა საშინელთა საქეთა, შენ დაცევე ჰამლეტის სახელსა ღანძრისაგან... (ანის მანში.) ანა! ღოგონათა დაბუნებულა-სსვე ამევეს მას ჩემს გუტუნსა — გოგონათა! შენ უოველსვე უამბობ მას- (კრეცია.)

გოგონათა.

უკანასკნელ გაიჭედა ღიანჭველი გუდი! ანგოგონათა, მთელი თქუენ ნეტანებაში ჰამლეტი, ღოგონათა ღიანჭვი ნეტანის ცხოვრებისა!

ჭოტინბეზის, გამოდის.

ქა ბანახანაა! როგორი სისხლიანი მკვლელობა!
სიკვდილი დღესასწაულებს საშინელს ძველსა!...

გონადი.

მატყვისკრემს განცხადებ, მინტო, მე ვიპოვებ
შენ საჩქვთა გაუგონადა, სისხლიანთა, საშინელთა
დარღვევას. მკაფიუთა ზე უბნალოთა, განგებან
განგებანთა, მკუნთებს მიუცდომელთა, ზე ხმისგან-
დამტყვევი შამელეცისასა, რომელითაცა იგი გამეფეს
თურსა გზგუნსა.

ჭოტინბეზისა.

სამეზობლო საჩუქარს განხვრებულსას მკვლელებ.
ჭრეულით მატყვიანეთ შამელეცის სისხლსებულსა, ზე
მატყვი გვით მკვლანთა დამანბნით.

(ისმის დასალონებელი მუზიკა.)

დასასტულო.

ლავროენ ცი არდაშლიანი.

სარჩევი მეორეს ტომისა.

ლოქსები:

გვერდი.

ტაზაფხული.	ივ. მეტეხელიძისა.	1.
ჭ. გრიგოლ მანბელიანს.	N. —	3.
მუშკინით.	ივ. მეტეხელიძისა.	5.
შეფის ნიკაელის ემიტაუა.	თ. ალ. მანბელიანისა.	9.
საფული.	კოლხიდელისა.	58.
საღამო კანაღუთის გონი-		
ჯგან.	თ. მ. შ. ე.	59
მთაყანეს.	მისივე.	60
იას.	მისივე.	99.
შაფოკალებს.	მისივე.	91
უაზიბეგის მთა.	მისივე.	91.
ოვანე მეტეხელიძე უჩუდ.	დ. ბ.	
ცხელი ლაზნისა.		

პროზა:

მამლეტი.	ლ. ანდროიანისა.	15.
----------	-----------------	-----

ქსენოკრატი კელთვრება:

ზადაია.	ე. ალ.	53
თხინი ისტორიული განთუ-		
სებულნი ხასიათნი ლანგ-		
თემუნიცა	თ. მ. შ. ელისთავისა.	53.

- თ. ღვეთ აბაშიძე.
- თ. გონგოლ დადიანი.
- მისეილ ნიგოანი.
- ღმერთი ბერიძე.

ს ი ღ ნ ა ლ ე ი ს

- 86
- კ. სალომე აბხაზოვიძე.
 - კ. ნინა აბხაზოვიძე.
 - კ. ნინა ანდრონიკოვიძე.
 - თ. გონგოლ ვანსაძე.
 - თ. დეკაზ ვანსაძე.
 - თ. ალექსანდრე აბაშიძე.
 - თ. ღვეთ ანდრონიკოვიძე.

თ ე ლ ა ვ ე ი ს

- 93
- თ. იოსებ ფონჯაძე.
 - თ. გიორგი ფონჯაძე.
 - თ. გიორგი უნიხაძე.
 - თ. ტატო მუხევი.
 - თ. ღვეთ უნიხაძე.
 - თ. ლუანსაბ ჩოლაყვი.
 - თ. ღვეთ ფონჯაძე
- 100 სკიმონ მუდგანეთ ხუციშვილი.
 მისეილ რუსიევი.
- თ. გიორგი ჭავჭავაძე.
 - თ. ღვეთ ქობულაძე. — 6 წიგნი.
 - ი. ლევან ჩოლაყვი.
 - თ. ივანე ქობულაძე.
- (განკმელება შემდგომს წიგნში.)

Печатать позволяется, 10 Июня 1858 года. Испр.
 должн. Груз, Цензора Св. Алексѣевъ.